

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2019

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΦΥΣΙΚΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΟΜΑΔΑ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

ΘΕΜΑ Α

A1. β.

A2. γ.

A3. α.

A4. γ.

A5. α. Λ β. Σ γ. Λ δ. Σ ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. $f_1 = \frac{u_{nx}}{u_{nx} + u_s} f_s$

$$P_{ολ}^{αρχ} = P_{ολ}^{τελ} \Rightarrow m u_s = (m + m) \cdot u_s' \Rightarrow u_s' = \frac{m u_s}{2m} = \frac{u_s}{2}$$

$$f_2 = \frac{u_{nx}}{u_{nx} + \frac{u_s}{2}} f_s$$

$$\text{Άρα } \frac{f_1}{f_2} = \frac{\frac{u_{nx}}{u_{nx} + u_s} f_s}{\frac{u_{nx}}{u_{nx} + \frac{u_s}{2}} f_s} = \frac{2u_{nx} + u_s}{2u_{nx} + 2u_s} = \frac{2u_x + \frac{u_{nx}}{20}}{2u_{nx} + 2 \frac{u_{nx}}{20}} = \frac{40u_{nx} + u_{nx}}{40u_{nx} + 2u_{nx}} = \frac{41}{42} \quad \text{ii.}$$

B2. Bernoulli B → Γ

$$P_B + \frac{1}{2} \rho u_B^2 = P_{atm} + \frac{1}{2} \rho u_\Gamma^2$$

Εξίσωση συνέχειας

$$\Rightarrow P_B + \frac{1}{2} \rho \frac{u_\Gamma^2}{4} = P_{atm} + \frac{1}{2} \rho u_\Gamma^2$$

$$A_1 \cdot u_B = A_2 \cdot u_\Gamma \Rightarrow 2A_2 \cdot u_B = A_2 \cdot u_\Gamma$$

$$\Rightarrow P_B = P_{atm} + \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{2} \rho u_\Gamma^2 \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow P_{atm} + \rho g h = P_{atm} + \frac{3}{8} \rho u_\Gamma^2 \Rightarrow h = \frac{3u_\Gamma^2}{8g}$$

Αλλά $P_B = P_{atm} + \rho g h$

$$P_\Gamma = P_Z \Rightarrow A_2 \cdot u_\Gamma = A_3 \cdot u_Z \Rightarrow A_2 \cdot u_\Gamma = \frac{A_2}{2} u_Z \Rightarrow u_Z = 2u_\Gamma$$

Bernoulli E → Z

$$P_{atm} + \frac{1}{2} \rho u_E^2 + \rho g H = P_{atm} + \frac{1}{2} \rho u_Z^2 \Rightarrow u_Z^2 = 2gH \Rightarrow 4u_\Gamma^2 = 2gH \Rightarrow H = \frac{2u_\Gamma^2}{8}$$

$$\frac{h}{H} = \frac{\frac{3u_\Gamma^2}{8g}}{\frac{2u_\Gamma^2}{g}} \Rightarrow \frac{h}{H} = \frac{3}{16} \quad \text{iii.}$$

B3. $K_{τελ} - K_{αρχ} = W_{rf} \Rightarrow \frac{1}{2} I_p^{(o)} \omega^2 = F \cdot L \cdot \frac{\pi}{2} \Rightarrow \omega^2 = \frac{F \cdot L \cdot \pi}{I_p^{(o)}} \Rightarrow \omega^2 = \frac{F \cdot L \cdot \pi \cdot 3}{ML^2} \Rightarrow$

$$\Rightarrow \omega^2 = \frac{9\pi \cdot \pi \cdot 3}{3 \cdot 1} \Rightarrow \omega^2 = 9\pi^2 \Rightarrow \omega = 3\pi \text{ r/s}$$

Α.Δ. Στροφορμής

$$L_{ολ}^{αρχ} = L_{ολ}^{τελ} \Rightarrow I_p^{(o)} \cdot \omega = (I_p^{(o)} + I_m^{(o)}) \cdot \omega_k \Rightarrow \frac{1}{3} \cdot 3 \cdot 1^2 \cdot 3\pi = \left(\frac{1}{3} \cdot 3 \cdot 1^2 + 1 \cdot 1^2 \right) \cdot \omega_k$$

$$\Rightarrow \omega_k = \frac{3\pi}{2} \text{ r/s}$$

Επομένως $\theta = \omega_k \cdot t \Rightarrow \frac{\pi}{2} = \frac{3\pi}{2} t \Rightarrow t = \frac{1}{3} \text{ s}$ ii.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Στη Θ.Ι. του Σ₁: $m_1g = κΔℓ_1 \Rightarrow 10 = κ \cdot 0,05 \Rightarrow 1000 = 5κ \Rightarrow κ = 200 \text{ N/m}$

Οπότε στη Θ.Ι. της α.α.τ. του Σ₁ - Σ₂ είναι:

$$(m_1 + m_2)g = κΔℓ_2 \Rightarrow 20 = 200Δℓ_2 \Rightarrow Δℓ_2 = 0,1 \text{ m}$$

Οπότε $A = Δℓ_2 \Rightarrow A = 0,1 \text{ m}$

Γ2. Από την Α.Δ.Ο. $m_2 \cdot u_0 = (m_1 + m_2)u_κ \Rightarrow u_0 = 2u_κ$

Από Α.Δ.Ε.Τ. $E_T = K + U_T \Rightarrow \frac{1}{2}κA^2 = \frac{1}{2}(m_1 + m_2)u_κ^2 + \frac{1}{2}κγ^2$, όπου $γ = Δℓ_2 - Δℓ_1 = 0,05 \text{ m}$ άρα

$$200 \cdot 0,01 = 2u_κ^2 + 0,5 \Rightarrow 2u_κ^2 = \frac{3}{2} \Rightarrow u_κ^2 = \frac{3}{4} \Rightarrow u_κ = \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ m/s}$$

Οπότε $u_0 = \sqrt{3} \text{ m/s}$ και $K_2 = \frac{1}{2}m_2u_0^2 = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 3 \Rightarrow K_2 = 1,5 \text{ J}$

Γ3. $|\Delta \vec{P}_2| = |\vec{P}_{2 \text{ τελ}} - \vec{P}_{2 \text{ αρχ}}| \Rightarrow |\Delta P| = |m_2u_κ - m_2u_0| \Rightarrow |\Delta P| = \left| -\sqrt{3} + \frac{\sqrt{3}}{2} \right| \Rightarrow |\Delta P| = \left| -\frac{\sqrt{3}}{2} \right| \text{ kg m/s}$
 $= \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ kg m/s}$ με φορά προς τα κάτω

Γ4. Είναι $x = A\eta\mu(\omega t + \phi_0)$ όπου $\omega = \sqrt{\frac{κ}{m_1 + m_2}} = 10 \text{ rad/s}$ και $+0,05 = 0,1 \cdot \eta\mu\phi_0$

$$\Rightarrow \eta\mu\phi_0 = \frac{1}{2} = \eta\mu \frac{\pi}{6}$$

Οπότε $\phi_0 = 2κπ + \frac{\pi}{6}$ ή $\phi_0 = 2κπ + \frac{5\pi}{6}$

Για $κ = 0$: $\phi_0 = \frac{\pi}{6} \text{ rad}$ ή $\phi_0 = \frac{5\pi}{6} \text{ rad}$

Επειδή $v_k > 0$ είναι $\phi_0 = \frac{\pi}{6}$ rad. Επομένως $x = 0,1 \cdot \eta\mu(10t + \frac{\pi}{6})$ (SI)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για την ισορροπία του Σ: $\Sigma F = 0$ ή $M_{\Sigma g} - T_2 = 0$ ή $T_2 = M_{\Sigma g} = 20$ N

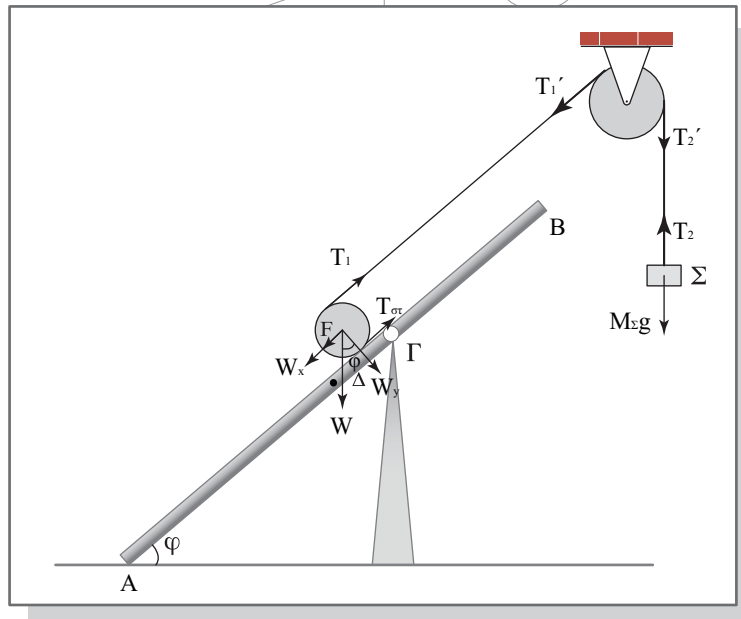
Για την ισορροπία της τροχαλίας: $\Sigma T = 0$ ή $T_2 \cdot R_T - T_1 \cdot R_T = 0$ (1) είναι $T_2 = T_1$ και $T_1 = T_1$ επειδή το νήμα είναι αβαρές.

Άρα από (1): $T_2 = T_1 = 20$ N

Για την ισορροπία του κυλίνδρου: $\Sigma F = 0$ ή $T_1 + T_{\sigma\tau} = F + W_x$ ή $T_1 + T_{\sigma\tau} = F + M_{\kappa} g \eta\mu\phi$ (2)

και $\Sigma T = 0$ ή $T_1 R_{\kappa} - T_{\sigma\tau} R_{\kappa} = 0$ ή $T_1 = T_{\sigma\tau} = 20$ N

Από (2): $2T_1 = F + M_{\kappa} g \eta\mu\phi$ ή $F = 30$ N

Δ2. Για την κίνηση του σώματος Σ: $\Sigma F = M_{\Sigma} \alpha$ ή $M_{\Sigma} g - T_4 = M_{\Sigma} \alpha$ (3)

Για τη κίνηση της τροχαλίας: $\Sigma \tau = I_T \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu T}$ ή $T_4 \cdot R_T - T_3 \cdot R_T = \frac{1}{2} M_T \cdot R_T^2 \cdot \alpha'_{\gamma\omega\nu T}$

Επειδή $T_4' = T_4$ και $T_3' = T_3$ έχουμε $T_4 - T_3 = \frac{1}{2} M_T \cdot R_T \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu T}$ (4)

Ισχύει $\alpha = \alpha_{\gamma\omega\nu T} R_T$ επειδή το νήμα δε γλιστρά στο αυλάκι της τροχαλίας

Η (4): $T_4 - T_3 = \frac{1}{2} M_T \cdot \alpha$ (5)

Προσθέτουμε κατά μέλη (3) και (5) κι έχουμε:

$M_{\Sigma} g - T_3 = (M_{\Sigma} + \frac{1}{2} M_T) \alpha$ ή $20 - T_3 = 3\alpha$ (6)

Για την κίνηση του κυλίνδρου:

$\Sigma F = M_K \cdot \alpha_{cm}$ ή $T_3 + T_{\sigma\tau} - W_K = M_K \cdot \alpha_{cm}$ ή $T_3 + T_{\sigma\tau} - M_K \cdot g \eta \mu \phi = M_K \cdot \alpha_{cm}$ (7)

και $\Sigma \tau = I_K \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu K}$ ή $T_3 R_K - T'_{\sigma\tau} R_K = \frac{1}{2} M_K \cdot R_K^2 \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu K}$ ή $T_3 - T'_{\sigma\tau} = \frac{1}{2} M_K \cdot R_K \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu K}$

Ισχύει $\alpha_{cm} = \alpha_{\gamma\omega\nu K} R_K$ για την κύλιση χωρίς ολίσθηση

Άρα $T_3 - T'_{\sigma\tau} = \frac{1}{2} M_K \cdot \alpha_{cm}$ (8)

Προσθέτω κατά μέλη (7) και (8):

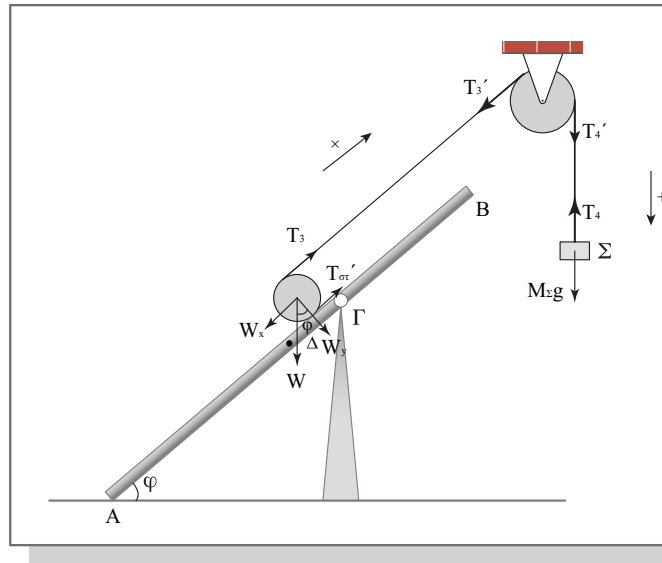
$2T_3 - M_K \eta \mu \phi = \frac{3}{2} M_K \cdot \alpha_{cm}$ ή $T_3 - \frac{M_K \eta \mu \phi}{2} = \frac{3}{4} M_K \cdot \alpha_{cm}$ ή $T_3 - 5 = \frac{3}{2} \alpha_{cm}$

Επειδή το νήμα δε γλιστρά στο αυλάκι της τροχαλίας: $2 \alpha_{cm} = \alpha$ ή $\alpha_{cm} = \frac{\alpha}{2}$

Άρα $T_3 - 5 = \frac{3}{2} \cdot \frac{\alpha}{2}$ ή $T_3 - 5 = \frac{3\alpha}{4}$ (9)

Προσθέτω (6) και (9) και $\alpha = 4 \text{ m/s}^2$

Είναι $\alpha_{cm} = \frac{\alpha}{2} = 2 \text{ m/s}^2$

Δ3. Τη χρονική στιγμή $t_1 = 0,5 \text{ sec}$ ο κύλινδρος αποκτά $u_{cm1} = a_{cm} \cdot t_1 = 1 \text{ m/s}$

Μετά την κοπή του νήματος υπολογίσουμε τη νέα επιτάχυνση του σώματος

$$\Sigma F = M_k a'_{cm} \quad \text{ή} \quad Mg \eta \mu \phi - T_{\sigma\tau} = M_k a'_{cm} \quad (1)' \text{ και}$$

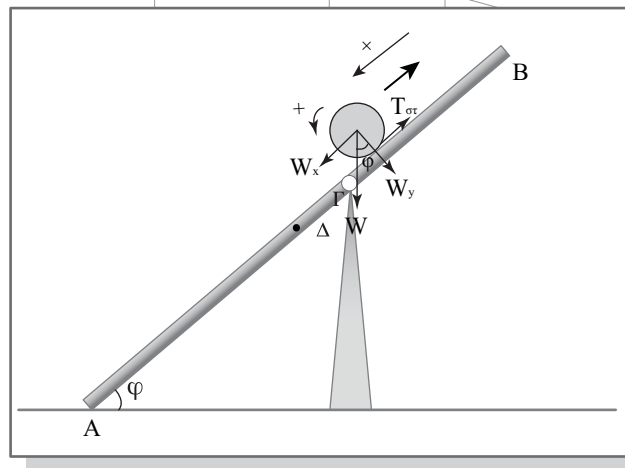
$$\Sigma T = I_k \cdot a'_{\gamma\omega\nu\kappa} \quad \text{ή} \quad T_{\sigma\tau} \cdot R_k = \frac{1}{2} M_k \cdot R_k^2 \cdot a'_{\gamma\omega\nu\kappa} \quad \text{ή} \quad T_{\sigma\tau} = \frac{1}{2} M_k \cdot a'_{cm} \quad (2)' \text{ επειδή } a'_{cm} = R_k \cdot a'_{\gamma\omega\nu\kappa}$$

$$\text{Προσθέτουμε (1)' με (2)' και } Mg \eta \mu \phi = \frac{3}{2} M_k \cdot a'_{cm} \quad \text{ή} \quad a'_{cm} = \frac{2g \eta \mu \phi}{3}, \quad \text{άρα } a'_{cm} = \frac{10}{3} \text{ m/s}^2$$

Για την επιβραδυνόμενη κίνηση: $u_{cm} = u_{1cm} - |a'_{cm}| \Delta t$ ή $0 = u_{1cm} - (a'_{cm}) \Delta t$ ή

$$\Delta t = \frac{u_{1cm}}{|a'_{cm}|} = 0,3 \text{ sec}$$

Άρα τη χρονική στιγμή μηδενισμού της ταχύτητας: $t_2 = t_1 + \Delta t = 0,8 \text{ sec}$.

Δ4. Από 0 έως t_1 ο κύλινδρος διανύει $S_1 = \Delta x_1 = \frac{1}{2} a_{cm} t_1^2 = 0,25 \text{ m}$

Από t_1 έως t_2 ο κύλινδρος διανύει $S_2 = \Delta x_2 = u_{1cm} \Delta t - \frac{1}{2} (a_{cm}' \Delta t^2) = 0,15 \text{ m}$

Άρα $S_{ολ} = \Delta X = 0,25 + 0,15 = 0,4 \text{ m}$

Δ5. Έστω ότι ισορροπεί η ράβδος στη θέση όπου ο κύλινδρος σταματά σε απόσταση $x = 0,4 \text{ m}$ από το Δ.

Ισχύει $\Sigma \tau_{(\Gamma)} = 0$ για τη ράβδο ή $N_A \sin \phi (A\Gamma) - Mg \sin \phi (M\Gamma) + N' (X - \Delta\Gamma) = 0$ (3)'

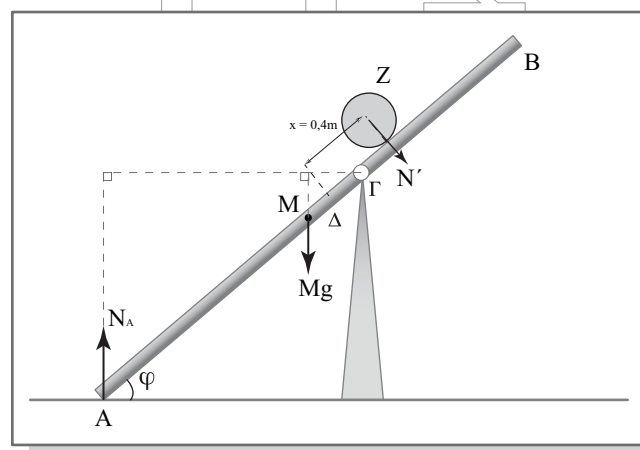
Είναι $N' = N$ όπου N η δύναμη που δέχεται ο κύλινδρος από τη ράβδο και $\Sigma F_y = 0$ για τον κύλινδρο. Δηλαδή $N = w_y$ ή $N = M_{kg} \cdot \sin 30$.

Άρα η (3)': $N_A (A\Gamma) \sin 30 - Mg (M\Gamma) \sin 30 + M_{kg} \sin 30 (x - 0,2) = 0$

$N_A \cdot 2,5 - 20 \cdot 0,5 + 20 \cdot 0,2 = 0 \Rightarrow$

$2,5 N_A - 10 + 4 = 0$ ή $N_A = 2,4 \text{ N}$

Είναι $N_A > 0$. Επομένως η σανίδα δεν ανατρέπεται.

Σχόλιο:

Τα φετινά θέματα απαιτούσαν από τους υποψήφιους μεγάλη εμπειρία, γνώση, έφεση σε πράξεις και κυρίως εξαιρετική ψυχραιμία.

Το μεγάλο τους εύρος καθιστούσε αρκετά δύσκολο να τα αντιμετωπίσεις σε τρεις ώρες.

Μεμονωμένα τα ερωτήματα δεν παρουσίαζαν εξαιρετική δυσκολία, συνολικά όμως καθιστούν το διαγώνισμα αυτό ως ένα από τα πιο απαιτητικά των τελευταίων ετών.